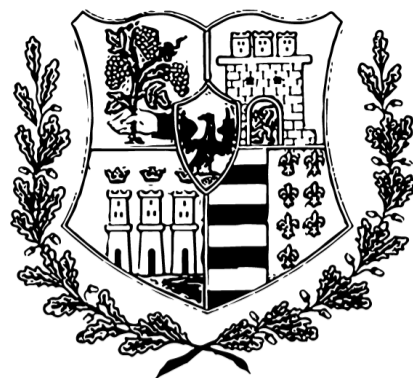

XIV. ÉVFOLYAM
01. SZÁM
2020. JANUÁR
MEGJELENIK
HAVONTA

Nagy-Küküllő

„Nyelvében él a nemzet.” - Gróf Széchenyi István

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HAVILAP – INGYENES, MERT MEGFIZETHETETLEN

Éves beszámoló

Az elmúlt év a nagy tettek éve volt számunkra. Végre körvonalazódni látszanak olyan projektek, amelyekre már évek óta készülünk, és amelyek úgy véljük, közösségünk számára elképzelhetetlen fontossággal bírnak.

Mint minden évet, 2019-et is tervezéssel kezdtük. Fontos volt számunkra két olyan feladat folytatása és sikeres lezárása, melyeken már hosszú ideje dolgoztunk. Ezek a Hosszabbított Program és a megyesi magyar kulturális központ, a Millennium-Ház felújítása volt. Nem hátráltunk meg a munkától, függetlenül attól, hogy az éppen fizikai vagy szellemi energiabefektetést jelentett-e. Ennek gyakorlati példája a Millennium-Ház felújítása volt, mely ötlete és folyamata, sok esetben kivitelezése ránk esett. A 2000-ben újonnan átadott épület majdnem 20 év használat után felújításra és némi „ránccelvarrásra” szorult. Közös sikerült megteremtünk az anyagi keretet, ami hatalmas kihívás volt és csak több hullámban tette lehetővé az építkezést. Az év végén egy kétéves folyamatot zártunk le. Hozzátenném, nem tervezünk hátrahódni, akad még min fejlesztünk. Az mindenesetre örömmel tölt el minket, hogy végre visszatérhetett a munka a régi kerékvágásba és a nyugdíjas klub, a néptáncsoport és fiataljaink újra élettel tudják megtölteni központunkat, a Millennium-Házat.

Szervezetünk életében, úgy gondolom, hogy az egyik legsikeresebb projekt az a Hosszabbított Program. A kellő szerénységet félretéve, a szóránymagyarság egyik legfontosabb vívmányai közé sorolhatjuk megvalósítását az elmúlt évtizedekben. Az ötlet maga egy helyi igényből nőtt ki magát úgy, hogy kezdetben önkéntesekkel kezdtük a programot kis létszámú gyerekcsoport bevonásával, majd ezt követően sikerült anyagi háttérrel biztosítanunk a programnak helyi szinten és tíz gyerekről bérmentesen kibővíthettük a tervet 60 kisdíákra. Időközben kidolgoztuk és a Magyar Ifjúsági Értekezlet segítségével kiharcoltuk azt, hogy megyesi példánkhoz országos keretet

tudjunk biztosítani, így a mi kezdeményezésünkre és munkánkra alapozva kiterjeszthettük további kilenc szóránymegyére, amely 1800 diáknak biztosít minden nap meleg ebédet, foglalkozást, játékot és biztonságot, mely nem kis segítség családjaiknak. Szében megyében három településen működik jelenleg a program: városunk mellett, Nagyszébenben és Erzsébetvárosban. Medgyesen 60 kisdíákkal 5 kollégánk foglalkozik nap, mint nap. Erre különösképpen büszkék vagyunk, hisz magunkénak érezzük, rengeteg energiánk, időnk és fáradozásunk van benne. Ebből nőtt ki mindaz, ami most országos szinten támogatja az erdélyi magyar családokat. Ezután is köszönöm mindazoknak, akik a kezdetektől fogva hittek bennünk, segítettek minket és mellénk álltak.

folytatás a 3. oldalon...

Magyar nyelvtanfolyamot indítunk

Régi vágyunkat valóra váltva 2020. február 18-án magyar nyelvtanfolyamot indítunk Medgyesen, a Millennium-Házban. Az oktatás az alapoktól kezdődően ismerteti meg az érdeklődőkkel a magyar nyelv alapjait, így elsősorban azoknak ajánljuk, akik nem, vagy csak alig rendelkeznek előzetes ismeretekkel.

A kurzus négy hónapra keresztül zajlik majd heti egy alkalommal, keddenként. Jelentkezni a 0755 409 403-as telefonszámon, a madisz@medgyes.ro e-mail címen, vagy személyesen, a Millennium-Házban lehet február 10-ig.

A képzés díjtalan és minden korosztály számára látogatható. Esetleges kérdés esetén, kérjük forduljanak hozzánk bizalommal az imént közölt elérhetőségeinken.

Medgyesi MADISZ csapata

2. oldal
30 éves az RMDSZ
3. oldal
Medgyesi MADISZ Éves beszámoló
4. oldal
12 év a magyar oktatásért
5. oldal
Szóránnyalálkozó
6. oldal
Magyarország királyai: II. András
7. oldal
Hirdetések
8. oldal
Farsangi bál

A lap megjelenését támogatja:

CONSILIUL JUDEȚEAN

SIBIU

C.I.Brătianu út 32 szám
Millennium-Ház
551003 Medgyes
Szében megye
Tel/fax: 0269 832 657
www.medgyes.ro

RMDSZ

Kolozsváron, az Állami Magyar Színházban ünnepelte alakulásának 30. évfordulóját a Romániai Magyar Demokrata Szövetség. Az ünnepi eseményen köszönetet mondtak a Szövetség alapítóinak, Markó Béla, az RMDSZ korábbi vezetője, illetve Kelemen Hunor, a Szövetség jelenlegi elnöke ünnepi megemlékezésükben emeltek kalapot az elmúlt három évtized kulcsfontosságú szereplői előtt.

Markó Béla keserűen nyilatkozott arról, hogy a Recorder hírportál már népszerűvé vált háromórás dokumentumfilmjében (A demokrácia harminc éve/ 30 de ani de democrație) nem tesznek említést a magyar közösség szerepéről. Markó kérdésére azzal érveltek a dokumentumfilm rendezői, hogy „Románia sorsát a magyar döntések nem befolyásolták”.

„Tudomásom szerint mi is részesei voltunk az utóbbi 30 évnek, de úgy tűnik, rosszul emlékszünk. Nem voltunk sehol, minden bizonnyal a TV-ben néztük milyen a forradalom. Etnikai béke sem azért volt, mert mi is így akartuk. Visszafordítottuk az addigi rombolást, nem dolgoztunk hiába. Kellott ehhez a romániai magyarok túlélőképessége, már-már naiv hite, hogy jövőt teremtsen magának. Hogy az ünneplésnek több értelmét lássuk, ennek a 30 évnek, történelmi súlyát tekintve, az utóbbi 100 évben meg kell találni a helyét. Nekünk 1989-ben csak emlékeink voltak, emlékeztünk arra, hogy voltak magyar feliratok, önálló magyar iskoláink, de már rég eltűntek. A semmiből kellett szinte kezdeni, voltak emlékeink, reményeink. Egy magyar közösség, amely túlélni akart.”

Markó Béla azt állítja, valóban visszafordíthatatlan lett volna a magyar közösség rombolása, ha még 10 évig tartott volna a Ceaușescu-diktatúra, említvén a mára már alig harmincezerre rugó romániai német közösség sorsát. Beszédében megemlékezett Domokos Géza, Kántor Lajos és Sütő András néhai alapító tagokról is, büszkén említve, hogy 1990 végére az RMDSZ mindössze 540000 tagot, illetve 60000 ifjúsági tagot számlált.

„A magyar közösség szolidaritása nélkül nem jutottunk volna semmire, ne higgyetek azoknak, akik ezt lekicsinyzik. (...) Kaptunk kritikát kívülről-belülről, köszönetet nem nagyon. A kisebbségi jogok nem sokat érnek, ha nem tartják be Romániában a demokratikus szabályokat, ennek véget kell vetni. (...) Nekünk a holnapi Európát kell utolérni, ez a feladat a mostani RMDSZ-re hárul. Ilyen az RMDSZ, tele ellenállásokkal, jobboldaliakkal, baloldaliakkal, álmodozókkal, pragmatikusokkal, de amíg toleráljuk egymás véleményét, az RMDSZ erős lesz. Bárkivel szövettünk, mi nem egy politikai doktrínát, hanem egy egész magyar közösséget próbáltunk képviselni” – vallotta Markó Béla.

Pásztor István, a vajdasági magyarság képviselőjének beszédét Brendus Réka, a nemzetpolitikai államtitkárság főosztályvezetőjének beszéde követte, amelyben átadta a magyar kormány üzenetét. Takács Csaba, az RMDSZ egykori ügyvezető elnöke elmondta, a Szövetség a három évtizeden keresztül folyama-

tosan különböző törekvések, ideológiák összecsapásáról szólt. Ennek ellenére a végcél az volt, hogy 70 évnyi szenvedés után az erdélyi magyar közösség újra talpra álljon, kiegyenesedjen, jövőt építsen, emlékeztetett a Hunyad megyei szervezet egyik kulcsfontosságú alapító tagja.

Kelemen Hunor bámulatos mozzanatnak minősítette a helyi RMDSZ szervezetek megalapítását rögtön a forradalom után, amely a magyar közösség erejét jelezte. A Szövetség elnöke elmondta, bár 30 év távlatából úgy tűnik, könnyen ment a szervezkedés, mintha valaki előkészítette volna, egyáltalán nem így volt.

„Az alapítók tudták, hogy szövetséget, ne pártot alakítsanak, de az már a véletlen műve, hogy a városokban kik és hogyan szervezkedtek. Szükség van arra, hogy újra átéljük azokat a pillanatokat, az új nemzedék is ismerje meg őket” – mondotta Kelemen Hunor, aki az RMDSZ-be jóval később, 1997-ben lépett be, viszont a forradalom után, alig 22 évesen, alapítója volt az egykor Jelenlét kolozsvári lapnak.

„Jobban állunk, mint 30 évvel ezelőtt. Szabadon és biztonságban érezhetjük magunkat. Mindig keresni kell külső szövetségeseket, ehhez pedig szót kell érteni a román pártokkal, már akivel lehet. Három évtized alatt erre is képessé váltunk, nem volt olyan román politikai erő, amellyel nem tudtunk volna szót váltani. Az RMDSZ három évtizednyi harc, építkezés, kompromisszumok története”

„Jobban örülnék, ha kevesebb lenne a harc, több lenne az építkezés, a józan kompromisszum. Voltak illuzióink, csalódásaink, de újra tudtuk gyújtani a remény lángját. Sikeres szövetség vagyunk, de nem hibátlan, próbáltuk közösségünket szerethetővé tenni.

Az RMDSZ nem egy felettünk lebegő entitás, nem egy elvont fogalom, amely dolgozik, megold problémákat, hanem egy élő közösség, sokféle, sokszínű, a maga erényeivel, nyavajáival együtt. Az RMDSZ magától sosem működött, mindig az erdélyi magyarok működtették, ezért nekik is köszönetet mondunk” – vallotta Kelemen Hunor.

A szövetségi elnök szerint nemzeti kisebbségi létéből kifolyólag ezután sem fog unatkozni az RMDSZ, illetve az erdélyi magyarság, hiszen a nemzeti identitás megőrzése mindaddig cél marad amíg jelek utalnak az asszimilációra. Kelemen Hunor arra ösztönzi az erdélyi magyarságot, hogy versenyképes, innovatív legyen egy „zöld” országban, ugyanakkor büszke legyen arra, amit eddig elért.

A megható videóbejátszásokkal, illetve Koszorús Krisztina (Koszika) zenés pillanataival fűszerezett ünnepi est végén egyperces néma csenddel emlékeztek a néhai RMDSZ tagokra, majd Markó Béla és Kelemen Hunor emlékplakettekkel díjazták a színpadon a megyei szervezetek egykori alapító tagjait. A nemzeti himnusz eléneklése után a székely himnusz eléneklésével búcsúztak a kincses városba összesereglett RMDSZ tagok.

Medgyesi MADISZ éves beszámoló

...folytatás az első oldalról.

2019 volt az az év amikor első alkalommal bonyolítottunk le egy Európai Unió projektet, az ERASMUS+ által finanszírozva. Január közepén Medgyesén volt 44 fiatal 9 országból több, mint egy hétig, akiknek lehetőségük adódott, hogy megismerkedjenek egymással, a várossal, magyarságunkkal és a képzés során többet megtudjanak a migrációról. Úgy gondolom, hogy ez egy fontos mérföldkő volt szervezetünk életében, amit a visszajelzések alapján igyekszünk megismételni.

Kulturális szempontból nagy hangsúlyt fektettünk eddig is a hagyományaink tényleges megélésére a mindennapokban, így besegítettünk a történelmi egyházak által szervezett eseményeken, részt vettünk Medgyesén és más magyar lakta településeken a január 22-i Magyar Kultúra Napja ünnepségeken, a március 15-i 1848-49-es forradalom és szabadságharc, illetve az október 23-i forradalmi megemlékezéseken.

Megyénk egyetlen magyar nyelvű havilapja működését is sikerült tovább vinnünk, havi rendszerességgel számoltunk be

a városunkban és megyénkben történő fontosabb eseményekről, hirdetések, cikkek írása, szerkesztése és házhöz történő szórása által. Sajnos a Nagy-Küküllő közéleti és kulturális havilap személyekhez közvetlenül történő kiosztását, melyet több éven keresztül ingyen tudtunk megoldani 1300 medgyesi családnak az év utolsó felében meg kellett szüntetnünk anyagi okok miatt. Ahhoz azonban mindig is ragaszkodtunk, hogy a lap időben megjelenjen és a három medgyesi történelmi egyháznál kiosztásra kerüljön, továbbá a Millennium-Házban és a www.medgyes.ro honlapunkon elérhető legyen. Továbbra is azon dolgozunk, hogy a kiosztást 2020-ban újra meg tudjuk oldani új források bevonásával, azonban ez nagyrészt a támogatóktól függ, hisz költségekkel jár és nem mindig veszik figyelembe, hogy mennyire fontos egy ilyen közösség számára a magyar szó. Akárhogy is alakul, megyei szinten továbbra is kiosztásra kerül az egyházak és az RMDSZ helyi szervezeteinek hathatós segítségével 700 magyar családnak.

Mint ismert, szervezetünk nem rendelkezik bevételi forrással. Ennek ellenére fontos számunkra, hogy az általunk szervezett rendezvényekre továbbra is a belépés díjmentes legyen. Ehhez kis csapatunknak nem kis munkát és olykor kreativitást kell belefektetnie a pénzforrások felkeresésébe, a pályázatok megírásába és megfelelő elszámolásába. Mindezt teszi természetesen úgy, hogy a többi helyi vagy megyében működő szervezeten is igyekszik segíteni. Ez munkánk azon része, amely egyáltalán nem észrevehető, esetleg a rendezvények minőségén mutatkozik meg, mégis talán legfontosabb eleme, mert minden kitűzött célunk megvalósulása itt dől el. A támogatások szempontjából ér bennünket rengeteg kudarc is főleg, amikor a támogatók, intézmények vagy cégek, kerethányra hivatkozva utasítják el a segítségnyújtást. Ennél nagyobb örömmel fogadjuk azonban, amikor sikeres pályázás után szerződéskötésre kerül sor, majd a végén az elszámolási folyamatra. Ezúton szeretném megragadni a lehetőséget és megköszönni kollégáimnak és barátaimnak, Fazekas Attilának és Kémeri Attilának az elmúlt év fáradhatatlan adminisztratív háttér munkáját, amely segítségével közösségünk életét tehetjük szebbé.

Hagyományos rendezvényeink között megemlíthetjük a XVII. Vándorcsizma Néptáncfesztivált, a XXI. Széchenyi Megyei Magyar Napokat és a IX. Úszótábort.

Ezek azok az események, amelyek nagyszámú embertömeget tudnak megmozdítani, és a mi szívünkhöz is igen közel állnak. Minden évben szebbé, érdekesebbé és vonzóbbá próbáljuk tenni az aktuális programot. Olyan programokat igyekszünk összeállítani, amelyek mindenki számára érdekesek, megmozdítják az embereket és közösséggé formálnak mindnyájunkat. Véleményem szerint az egyik legsikeresebb rendezvényeink között említhetjük a fent említetteket és ezt nem csak én mondom, hanem a visszajelzések is ebben erősítenek meg. Az Úszótábor 2019-es kiadása során több, mint 70 résztvevő töltött együtt egy hetet a szentegyházi Napsugár kempingben, ahol érdekesebbnél érdekesebb programokat kínáltunk. Az év folyamán továbbá a diákokkal, önkénteseinkkel közösen további eseményeket, táborokat szerveztünk. Említésre méltó a már hagyománnyá váló Summervibes tábor, melyet Kisdisznónodon szerveztek meg.

2019-ben is sikerült munkánkat segítenie egy Petőfi Sándor Program keretében küldött ösztöndíjasnak, aki fontos szereplőjévé nőtte ki magát kis közösségünkben, oroszánrészt vállalva a kommunikáció, újság, kapcsolattartás, pályázás és

fejlődés terén. Fontosnak tartjuk azt, hogy a működő közösségek továbbra is részesüljenek ebben a programban, hisz rá nem csak ott van szükség, ahol nincs közösségi élet, hanem ott is, ahol van. Ezúton köszönöm Töttösi Gergő munkáját és a Miniszterelnökségen belül működő Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárságnak, hogy általa támogat minket.

Tavaly sikerült közösen a Pro Schola Mediensis egyesülettel és a Báthory István

Általános Iskolával belépünk a Rákóczi Szövetség hálózatába. Bár csatlakozásunk még igen friss, már most is sokat segít nekünk további gesztusokat gyakorolni a közösségnek. Ennek eddig legnagyobb eredménye egy ingyenes budapesti kirándulás volt, melyen fiataljaink nem mindennapi fáklyás megemlékezésen, illetve programokon vehettek részt.

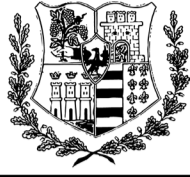
Az elmúlt évben két választáson vagyunk túl, melyekhez a fiataljaink is aktívan hozzájárultak a Romániai Magyar Demokrata Szövetség országos sikereihez. Végül sikerült bejuttatni két magyar képviselőt is a brüsszeli törvényhozásba, ahogyan az elnökválasztásokon elért eredményekre is úgy gondolom, büszkének lehetünk. 2019-es Magyar Ifjúsági Értekezlet tisztújításán újabb két évre kapott megbízatást Kémeri Attila, Széchenyi Megyei Ifjúsági Egyeztető

Tanács elnöke, illetve jómagam. Továbbra is a belügyekért felelős ügyvezető alelnöke vagyok a MIÉRT-nek, célkitűzéseim között pedig elsődleges helyen szerepel a romániai szervezetekkel való szoros kapcsolattartás és kapcsolattartás.

Ezúton szeretném megragadni az alkalmat és megköszönni minden egyes önkéntesünknek, munkatársunknak, kollégáinknak, jóakaróinknak, támogatóinknak a tavalyi évben mutatott hozzáállást, segítséget, a biztatást és tenni akarást. Hajrá magyar fiatalok, hajrá Medgyesi MADISZ!

Balázs Botond,
Medgyesi MADISZ elnök

12 érv a magyar oktatás mellett

A magyar iskolaválasztás előnyei mellett érvel a Rákóczi Szövetség. A szervezet közleményében arra kéri a külhoni magyar családokat, válasszanak iskolaköteles gyermeküknek magyar iskolát.

A magyar iskolaválasztás biztosítja a magyar közösségek megmaradását, a magyar nyelv és kultúra továbbadásával, valamint többlettudást és nagyobb kapcsolatrendszert biztosít a gyermeknek a két nyelv, két kultúra oktatásán keresztül. A Rákóczi Szövetség Magyar Iskolaválasztási Programja mögött széleskörű társadalmi összefogás jött létre annak érdekében, hogy ráirányítsa a figyelmet a külhoni magyar közösségek fennmaradását alapjaiban meghatározó döntésre.

A Kárpát-medence számos településén és régiójában elmondható, hogy egyre többen választják a magyar jövőt, gyermekük magyar iskolába íratásával – közölték.

Közleményükben 12 pontban foglalták össze mindazokat az érveket, melyek az anyanyelvi oktatás mellett szólnak:

Örökség

Az évszázadokon át továbbadott magyar nyelv és kultúra olyan érték, amelyet megőrizni erkölcsi kötelesség.

Közösség

A magyar iskola a magyar közösség fennmaradásának záloga.

Identitás

A magyar iskola kialakítja a gyermek biztos identitását, ami abban segíti, hogy a szűkebb és tágabb közösségében, így az egész Kárpát-medencében otthon érezze magát.

Kizárólagosság

A magyar nyelv és a magyar kultúra csak magyar iskolában sajátítható el.

Érvényesülés

A magyar iskola nagyobb érvényesülést jelent, mert több tudást, több ismeretet nyújt, hiszen két nyelvet, két kultúrát tanít.

Kulturális sokszínűség

A vegyes családban élő gyermek számára is a legjobb választás a magyar iskola, abban az esetben is, ha a szülő nem magyar iskolában tanult.

Hatékonyság

Tudományosan bizonyított tény, hogy az ismeretek megszerzésének leghatékonyabb módja az anyanyelven történő tanulás.

Versenyképesség

A magyar iskolák versenyképes tudást nyújtanak, mert jól felszereltek és felkészült pedagógusok várják a gyermekeket.

Lehetőség

A magyar iskolába járó gyermek számára könnyen elérhetővé válik a hazai mellett a magyarországi felsőoktatás, illetve a munkaerőpiac is.

Támogatás

A magyar intézménybe járó diákok minden évben számíthatnak a magyar állam anyagi támogatására.

Programok

A Rákóczi Szövetség Kárpát-medencei magyarságot megszólító programjai elérhetővé válnak a magyar iskolák diákjai számára.

Ajándék

A Rákóczi Szövetség minden magyar iskolába lépő gyermeknek felajánl egy jó minőségű iskolatáskát és a magyar összefogást jelképező ösztöndíjat.

Farsangi népszokások

Talán kevesen tudják, de a farsang egy ősi tavaszváró ünnep, mely elsősorban az evésről és az ivásról szól. Azért kellett úgymond „nagy lábon élni”, hogy aztán a természet is bőségesen teremjen, essen az eső és az állatok egészségesek legyenek. Ahogy a régi mondás is tartja farsangkor „inkább a has fakadjon, minthogy az étel megmaradjon”.

A farsang a vízkereszt (január 6.) kezdődő és a nagyböjtöt megelőző időszak. Ennek is elsősorban utolsó három napját, a „farsang farkát” szokták kihasználni a mulatozásra.

A mai világban már kevésbé van ritmusa számunkra az adott évnek, korábban azonban ezek a napok szolgáltak arra, hogy az emberek kicsit elengedjék magukat. Tilos volt például lakodalmakat tartani advent, valamint nagyböjt idején, míg a farsang a legnépszerűbb időszak volt e tekintetben. Szintén ekkor voltak megengedettek a bálók, a táncmultságok, sőt a paródiák is.

Ma már inkább idegenforgalmi látványosság a Dunántúlon, de népi hagyományra épül az úgynevezett rönkhúzás. Ekkor abban a faluban, melyben nem tartottak esküvőt az elmúlt évben végighúznak egy rönköt, melyet követően állakodalmat rendeznek. Akárhogy is, de menyegzőt kell, hogy rendezzenek farsangkor.

Másik, ennél jóval ismertebb eleme az időszaknak a jelmez és a maszk. Már a kezdetektől tartották az emberek ezt a hagyományt és korommal kenték be az arcukat, vagy mézzel, hogy aztán arra tollat fújjanak rá, esetleg papálarcot vegyenek fel. Jellegzetes étele természetesen a farsangi fánk és a kocsonya.

A farsangot megelőző csütörtököt úgy is hívták korábban, hogy „kövér csütörtök”, mivel ekkor már meg-megkóstolták az emberek a farsangra szánt finomságokat. Egy ehhez hasonló nap későbbre is megmaradt. Jellemzően egy napra felfüggesztette mindenki a nagyböjtöt az úgynevezett „csonka csütörtökön”, amit manapság „torkos csütörtöknek” szoktak hívni. Ez a nap szolgált arra, hogy a korábbról megmaradt ételt elfogyasszák.

A gyerekek számára rendeztek táncmultságokat citeraszó és dudaszó mellett, mely hagyomány manapság is igen népszerű. A fiatalok számára kiváló lehetőség volt ez az udvarlásra, mert volt, hogy háromnapos bálakat is tartottak, amikor csak 1-1 rövid alvásra mentek haza a résztvevők. A házasemberek és idősebbek is könnyen megtalálták számításaikat, nekik elsősorban kosarasbálakat, batyusbálakat rendeztek.

Összességében tehát minden korosztálynak egy nagyon sokszínű, vidám és izgalmas időszak a farsang ideje, melyet érdemes mindenkinek kihasználni, ezzel is felkészülve a nagyböjtre.

Balázs Noémi

Magyar–magyar összefogás a szórványban

Ha a szórványt elveszítjük, utána következik a tömbmagyarság – fogalmazott Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár kedden azon a sepsiszentgyörgyi konferencián, amelyen Magyarország, Székelyföld és a romániai magyar szórványvidékek közötti együttműködés szorosabbá tételének szükségességét hangsúlyozták. A találkozón háromszéki helyi önkormányzatok, intézmények, anyaországi testvér- és partnermegyék, erdélyi szórványközösségek képviselői vettek részt, akiket a felszólalók abban erősítettek meg: a különböző forrásokból érkező támogatások célja segíteni a szülőföldön boldogulást.

Felvezetőjében Tamás Sándor, a megyei tanács elnöke hangsúlyozta, a háromszéki önkormányzat a tíz éve elindított szórványprogramja révén kifejezi: Székelyföld a romániai magyar szórvány belső anyaországa kíván lenni, és a célirányos programok révén ezt meg is valósítja, a további felszólalók előadása után pedig arra kérte a magyarországi és a hazai tömbmagyar közösségeket, forduljanak a szórvány felé.

Az elmúlt években lebonyolított, külhoni magyarokat célzó támogatási rendszert bemutató és az idei, nemzeti összetartozás évének nyilvánított esztendő kiemelt terveit ismertető tájékoztatójában Potápi Árpád János kiemelte, a magyar kormány határon kívüli támogatása az élet majd minden területét átfogja, érinti a kultúrát, az oktatást, az intézményrendszert, a sportéletet, az ifjúsági programokat, az önkormányzatokat, a családpolitikát. Utóbbiról azt mondta, a gyermekvállalás és a család támogatása nélkül értelmetlen minden egyéb támogatás.

A magyar kormány célkitűzése, hogy 2030-ig megállítsa a népességfogyást, mert csak ezáltal lehetséges a biztos jövő – szögezte le. Potápi hangsúlyozta, meg kell őrizni és megerősíteni a közösen felépített magyar intézményhálózatot, és bővíteni kell azt, de a politikai intézményrendszer is fontos tényező az együttműködésben és a jövőépítésben.

A nemzetpolitikai államtitkár beszélt a magyar kormánytámogatás útján megvalósított létesítményekről, a meglévők felújításáról, a babacsomagprojektről, az államtitkárság és a külügyminisztérium gazdaságfejlesztő programjáról. Utóbbi által Erdélyben eddig majdnem hatezer pályázat részesült támogatásban összesen 47 milliárd forint értékben, ami további fejlesztéseket indukált a térségben – mondotta.

A szórvány az a közösség, amely saját erőforrásait felhasználva nem tudja megőrizni identitását – fogalmazta meg a szórvány fogalmát Benedek Zakariás RMDSZ-es szórványügyi parlamenti képviselő. Elmondta, Székelyföld odafi-

gyelése a szórványra megerősíti őket identitásuk megőrzésében, de további együttműködésre számítanak más térségek részéről is. A szórványban a lét a tét – mondotta, és kérte a jelenlévőket, használják ki azt a tapasztalati tudást, potenciált, amellyel ők rendelkeznek.

A hagyományos év eleji háromszéki polgármester-találkozót helyettesítő bővített rendezvénnyel a meglévő magyar–magyar kapcsolatokat kívánták háromszögesíteni, megerősíteni az együttműködést Magyarország, az erdélyi tömbmagyarság és a romániai magyar szórványközösségek között

– hangsúlyozta Tamás Sándor. Erre erősített rá Tóth László, Magyarország csíkszeredai főkonzulja, aki arra biztatott, akik még nem kérték az egyszerűsített eljárás során a magyar állampolgárságot, tegyék meg, Magyarország külképviselete megad ehhez minden információt és támogatást.

A keddi konferencia címét Potápi Árpád János adta: Összetartozás és erős közösségek – nemzetpolitika, 2020. A cím és az elhangzottak arra utalnak, a nemzeti összetartozás évét három pillérre építik: anyaország, külhoni magyarság és szórvány (beleértve a nyugati diaszpórát is).

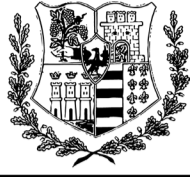
Campaneri-Talabér Márta, Petrozsény magyarországi testvérvárosának, Várpalotának a polgármestere videóüzenetében azt közvetítette a találkozó résztvevőinek: amit a tömbmagyarság adhat a szórványnak, az nemcsak anyagilag jelent támaszt, hanem lelkileg is, ez pedig olykor a megmaradásuk záloga.

Mintegy a keddi konferencia folytatásaként szerdán Kovászna Megye Tanácsa és a Kovászna Megyei Művelődési Központ képviselői, valamint Fehér, Hunyad, Szeben, Brassó, Máramaros és Beszterce-Naszód megye küldöttei kiértékeltek a 2019-es együttműködést és előrevetítették az idei programokat. Az Árkoson tartott találkozón Grűman Róbert, Kovászna Megye Tanácsának alelnöke elmondta: a tíz éve kezdődött partnerkapcsolatok kulturális csereprogramokban nyilvánulnak meg, tánccsoportok, nyugdíjasklubok, kórusok, színjátszó csoportok működnek együtt.

Imreh István, a Kovászna Megyei Művelődési Központ vezetője hangsúlyozta, a szórvánnyal való együttműködés célja a rendezvényeken túl egymás kultúrájának bemutatása, az egymástól való tanulás, a másik értékeinek megismerése.

A szórványprogram felelősei ismertették, hogy az elmúlt tíz év alatt száznegyvenkét kulturális műsort, tizenegy szakmai konferenciát, hatvan ifjúsági rendezvényt szerveztek közösen, idéntől pedig a korábbinál is nagyobb hangsúlyt szeretnének fektetni az ifjúság megszólítására, amit Oltean Csongor, a Magyar Ifjúsági Értekezlet Elnöke is megerősített, jelezvén, hogy a különböző megyékben működő ifjúsági szervezetek is készek részt venni az együttműködésben.

Az idei tervek között szerepel a tízéves szórványkapcsolat megünneplése, erre Hunyad megye vállalkozott, és máris körvonalazódott, hogy melyik megye mivel járulna hozzá az évfordulós programok sikeréhez.

Magyarország királyai: II. András

Ugrunk egy nagyot, közel két évszázadot a Magyarország legjelentősebb királyait bemutató sorozatunkban. Ezúttal a 13. század elejére kalauzoljuk kedves olvasóinkat, hogy az Aranybulla kiadójának, II. Andrásnak az uralkodásáról rántsuk le a leplet.

Bátyja, Imre uralkodása idején többször fellázadt, de mindig sikertelenül.

Türelmét vesztő testvére végül Keve várába záratta és csak halála előtt bocsátotta szabadon, sőt fia, László gyámjává is őt nevezte meg. Kormányzósága idején uralkodóként rendelkezett az országban, a gyermek király halála után pedig elfoglalta a trónt.

Vele együtt koronázták meg feleségét, Gertrúdot, akivel házassága már 1203 előtt létrejött. A királynénak a források szerint nagy befolyása volt férjére, környezetének tagjai fontos tisztségeket töltöttek be az udvarban. Gertrúd testvére, Bertold például már 1207-ben kalocsai érsek volt, majd dalmát-horvát bán és erdélyi vajda lett. A királyné erőteljesen ösztönözte a németek betelepítését is. Ekkor hívták be a német lovagrendet, amely Brassó környékén kapott jelentős területeket.

András már uralkodása első éveitől láthatóan szakít elődei kormányzási elveivel. Szinte féktelen birtokadományozásba kezdett, hisz „az uralkodó számára az adományozás legjobb mértéke a mértéktelenség”.

A felelőtlenséggel határos adományozási kedv jól érzékelteti a király egyéniségét. Személyiségjegyeit sokkal jobban ismerjük a XI-XII. század uralkodóinál. A kortárs krónikások szerint Andrásról távol állt a befelé forduló, mély vallásosság, de a bölcs megfontoltság is. Lovagi erényeket csillogtató, a lakomákban kedvét lelő, vérbő uralkodónak képzelhetjük el, aki a hadjáratokban érezte igazán elemében magát.

A királyi politika fenti hibái és a XII. század második felétől egyre erősödő társadalmi folyamatok az 1210-es évek elejére mély válságot idéztek elő. A magukat kisemmizettnek tekintő, egymás között szervezkedő bárók 1210-ben lázadást szítottak, majd 1213-ban a németellenes hangulat András halicsi hadjárata idején Gertrúd-ellenes összeesküvéshez vezetett.

A Péter, Bánk és Simon vezette akció végül is eredményes lett; 1213 szeptemberében a pilisi erdőben meggyilkolták a

királynét. Ezt követően a hazatérő András korlátozott megtorlása a királyi hatalom gyengülését mutatta.

A megözvegyült király 1215-ben újránházasodott, ezúttal Bizánctól hozatott feleséget. Ez összefüggésben van a konstantinápolyi trón megszerzésére irányuló terveivel, akárcsak 1217-es szentföldi hadjáratával.

Uralkodása második felében, az 1210-es évek végétől egyre erősebb anarchia dúlt az országban. A háborúk szétzilálták a pénzügyeket, a megye-eladományozások megrendítették a központi hatalom gazdasági bázisát, s szervezett erőként jelentkeztek azok a társadalmi csoportok (szerviensek, várjobbágyok) is, amelyek néhány évtized múlva a köznemességet alkották.

1222-ben a király a felgyülemlett problémák törvényi rendezésére kényszerült: kiadta nevezetes Aranybulláját, mely némi változtatással, de egészen 1848-ig fennmaradt. 10 évvel később a zalai szerviensek mozgalma már a nemesi vármegye kialakulásának kezdetét jelentték.

Az Aranybulla-mozgalom kezelésénél aktívabb szerepet játszott a király az erdélyi szászok ügyében. 1224-ben kiadott oklevelében kialakította azt a közigazgatási keretet, amely évszázadokig biztosította a dél-erdélyi németesség nyugodt fejlődését. Korábbi politikáját korigálta a következő évben a túlzottan önállósuló német lovagrend kiverésével.

Országlásának záró évtizedét a fiával, Bélával kibontakozó ellentét jellemezte. Eltérő elképzelésük a legalapvetőbb politikai kérdésekben - különösen a birtokadományozások megítélésében - állandósuló viszályt okoz közöttük. Béla fellépésének erdélyi hercegsége adott súlyt.

Nem alakult idillikusan viszonya a pápával és a hazai papsággal sem. Az egyház előbb elérte az Aranybulla rá nézve sérelmes pontjainak törlését, majd 1232-ben az esztergomi érsek interdiktum alá helyezte a királyt. Végül András meghátrált és még ugyanebben az évben pecsétjével hitelesítette a beregi egyezményt. Utolsó éveiben családi tragédiák is sújtották. Egymás után vesztette el gyermekeit, majd 1233-ban másodszor is megözvegyült. Harmadik házassága rövid életű volt: 1235 őszen meghalt. Beatrix már német földön szülte meg gyermekét, Istvánt, akitől III. András származott.

A trónon fia, Béla követte, aki nemcsak egyéniségében, de kormányzási elveiben is szöges ellentéte volt a „lovagkirálynak”. Róla lapunk februári számában emlékezünk meg részletesebben.

Palea Kinga

Medgyesi díjazottak az RMDSZ ünnepségén

A hétfvégen ünnepelte az RMDSZ alapításának 30 éves évfordulóját. Identitásához végig hűen maradt a fordulatokkal teli évtizedek során és mostanra egyetlen parlamenti alakulatként, mely büszkén vallhatja, sosem változtatott nevet.

A kolozsvári ünnepségen díjakkal jutalmazták mindazokat, akik alapítótagjai voltak a megyei, illetve az országos szervezetnek. Ennek révén Szeben megyéből elismerésben részesült

Balázs Béla, Fazakas Mihály, Orth István és Szombatfalvi T. Ferenc is. Ezúton is köszönjük nekik, hogy lefektették a helyi RMDSZ alapköveit és kitartóan építették közösségünk erdélyi képviseletét!

Szintén ezen az eseményen adták át idén 18. alkalommal a Szövetségi Képviselők Tanácsának ülésén az Ezüstoffenyő-díjakat mindazoknak, akik folyamatosan nagy mértékben tettek az erdélyi magyarságért. Az idei elismerésben részesültek között volt a Báthory István Általános Iskola egykori igazgatója, jelenlegi tanára, Szederjesi György is.

Eddigi, közel négyévtizedes oktatói pályafutása mellett a magyar iskola vezetőjeként meghatározó szerepe volt abban, hogy az intézmény önállóan, jelenlegi helyén és állapotában működhessen és színvonalas, versenyképes oktatást biztosítson gyermekeink számára. A teljes Szeben megyei magyarság nevében köszönjük neki mindazt, amit kis szórvány-közösségünkért eddig tett és gratulálunk fáradozásai elismeréséért!

Soldorfean Zsuzsanna

Magyar Kultúra Napja Medgyesen

Január 19-én a Magyar Kultúra Napjának alkalmából a medgyesi római katolikus plébánia adott otthont Joannes Kájoni 390 szabadteri vándorkiállításának.

A szentmisén Babota Tibor plébános úr kitért a kultúra szerepére, fontosságára és az olyan ünnepi alkalmak méltó megünneplésének jelentőségére, mint amilyen a magyar kultúra napja is. Ezt követően meghívott vendégei, a Madéfalvi Gyermekek-Schola, Ványolós András vezetésével, valamint a Báthory István Általános Iskola gyermek-kórusa Stefán Tünde zenetanár és kántor vezetésével adott ünnepi koncertet.

Végül az egybegyűlték megtekinthették a lenyűgöző Kájoni képműkiállítást a plébánia udvarában. Ez utóbbi korlátozott ideig továbbra is látogatható és várja az érdeklődőket.

Kiss Noémi

Támogatók - Partnerek

MEDGYES
Szebeni út, 174 A szám
Tel. 0269 838 241

NAGYSZEBEN ÉS VIDÉKE

KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP

Megjelenését támogatja a COMMUNITAS Alapítvány Alapítva 1902-ben, Nagyszébenben

BRUTĂRIA **Eldi** PÉKSÉG

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ASTRA SIBIU

St. George Barju, nr. 5-7
550178 Sibiu - România
C.F.: 400917
Tel.: +40 269 210 551
Fax: +40 269 215 775
http://www.bjestrabiu.ro
bjestrabiu@gmail.com

100 ROMANIA 1918-2018 100 ANI DE LA LIBERAREA ROMÂNIEI

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENȚI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

TECH SERVICE

IINA FAG

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB
YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Mediaș
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

audio expert **Sună bine!**
www.audioexpert.ro

audiologie
protezare auditivă
service aparate auditive
consultații ORL, logopedie

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

APROV Raktár- és építő-
anyagok szaküzlet

APROV

Anyagok építkezéshez
(és belső munkálatokhoz)

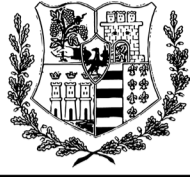
Kohászati termékek
(cső, tábla, profil, drót)

Anyagok hő- és
elektromos berendezésekhez

Mezőgazdasági eszközök
és vegyi műtrágyák

**Építészeti
megoldások!**

Virgil Mădăraș nr. 4, - Mediaș (Căminul Copiilor, în rândul marelui)
+4 0749 847242 / 0749 42 00 00 / 0749 42 00 00

Medgyesi Farsangi Bál

2020. február 8. 20 óra
Automecanica vendéglő

Jelmez kötelező!

A belépés díjtalan.

Ha jösztek, lesztek, ha hoztok, esztek!

A jó hangulatról Csucsák Zsolt gondoskodik.

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Noémi, Olteán Ildikó,
Soldorfean Zsuzsa, Kiss Noémi,
Palea Kinga, Kémeri Attila, Töttösi
Gergő, Fazekas Attila

Technikai szerkesztés:
Töttösi Gergő

Korrektúra:
Töttösi Gergő

Lap-arculat imázs:
Bukur Tamás

Megjelenik havonta a
Medgyesi MADISZ gondozásában.

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

Szeben megye, Medgyes, I.C. Brătianu út, 32-es szám, i.sz. 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C.GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.

ISSN - 2277 0115

Példányszám: 2000, Tiraj: 2000